

Riksdagen

Godkända propositioner.

Riksdagen har antagit Kungl. Maj:ts förslag till nya regler för beräkning av *bostadsföreningars* och *bostadsaktiebolags* inkomst av fastighet (prop. nr 37, bev. bet. nr 18) ävensom för beräkning av inkomst av fastighet tillhörigt s. k. *allmännyttigt bostadsföretag* (prop. nr 165, bev. bet. nr 56).

Det på grundval av 1953 års skatteflyktskommittés utredning framlagda förslaget till *fondskatt* har med mindre ändringar godkänts av riksdagen (prop. nr 187, bev. bet. nr 54). Se vidare den särskilda redogörelsen för fondskatten i detta häfte.

Enligt av riksdagen antagna bestämmelser skola vissa s. k. *stora kapitalförsäkringarna* beskattas hos försäkringstagarna (prop. nr 186, bev. bet. nr 53). Särskild redogörelse kommer i ett följande häfte att lämnas för dessa beskattningsregler.

Stämpelavgift vid fusion.

Särskilda bestämmelser om fusion mellan *aktiebolag* infördes först genom 1944 års lag om aktiebolag, vilken trädde i kraft den 1 januari 1948. Syftet var att underlätta en koncentration av ekonomiska företag i större enheter. Aktiebolagslagen skiljer mellan två fall av fusion. I 174 § regleras det fall då ett dotterbolag, vars samtliga aktier ägas av moderbolaget — s. k. helägt dotterbolag — uppgår i moderbolaget genom att dotterbolaget utan likvidation upplöses och alla dess tillgångar och skulder övertagas av moderbolaget. Till reglerna om fusion av helägt dotterbolag med moderbolaget ha anknutits bestämmelser, varigenom moderbolag, som äger mer än nio tiondelar av aktierna i dotterbolag, berättigas att av övriga aktieägare inlösa återstående aktier. Dessa aktieägare äga även rätt påkalla, att moderbolaget inlöser deras aktier.

Fusion må vidare ske i enlighet med 175 § genom att ett aktiebolags tillgångar och skulder övertagas av ett annat aktiebolag mot vederlag i penningar eller aktier i det övertagande bolaget.

I båda de nämnda fallen skall ett fusionsavtal upprättas, för vars verkställande fordras domstols tillstånd.

Även i den nya lagen om *ekonomiska föreningar,* som trädde i kraft den 1 januari 1953, ha influtit särskilda bestämmelser om fusion (96—98 §§). Vid fusion enligt dessa bestämmelser bliva medlemmarna i den överlåtande föreningen medlemmar i den övertagande föreningen. Den förra upplöses utan likvidation, och alla dess tillgångar och skulder överförs på

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

den senare. Icke heller sådant fusionsavtal må verkställas utan domstols tillstånd.

Stämpelförordningen har hittills icke innehållit några direkta stadganden om stämpel vid förvärv av fast egendom eller fartyg på grund av fusion.

I prop. nr 184 har föreslagits, att bestämmelser om stämpelbeläggning vid förvärv genom fusion av fast egendom eller fartyg införas i stämpelförordningen. Härvid bör enligt förslaget förvärv genom fusion enligt lagen om aktiebolag mellan moderbolag och dotterbolag, vars samtliga aktier äges av moderbolaget, vara fritt från stämpel (fusion enligt 174 § aktiebolagslagen). Frihet från stämpelavgift bör också gälla vid förvärv genom fusion mellan ekonomiska föreningar (96 § lagen om ekonomiska föreningar). Förvärv genom fusion mellan aktiebolag i andra fall än förut nämnts (175 § aktiebolagslagen) föreslås däremot skola vara avgiftspliktiga enligt de för köp och byte av fast egendom respektive fartyg gällande reglerna. Riksdagen har antagit propositionsförslaget.

De nya reglerna om stämpelfrihet vid fusion i vissa fall ha särskilt intresse med hänsyn till fondskatten, i vars förarbeten uttalanden gjorts angående dispens från fondskatt vid fusion. Skäl kunna därför finnas för de skattskyldiga att överväga omorganisationer genom fusion, eftersom stämpelfriheten utformats i huvudsaklig överensstämmelse med motsvarande lättnader i utskiftningsskatteförordningen.

Uttagningsprocenten för budgetåret 1954/55.

Riksdagen har i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag beslutat, att statlig inkomstskatt för fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser skall ingå i preliminär skatt för hela budgetåret 1954/55 med 110 procent av grundbeloppet (prop. nr 215, bev. bet. nr 57). Det nuvarande höga skattetrycket kommer sålunda att bibehållas även under år 1955.

De i prop. nr 215 framlagda beräkningarna av inkomster och utgifter å driftbudgeten för budgetåret 1954/55 utvisar i förhållande till beräkningarna i statsverkspropositionen på inkomstsidan en nettoökning av ca 81 miljoner kronor och på utgiftssidan en nettoökning av ca 86 miljoner kronor. Enligt de sålunda utförda beräkningarna skulle uppkomma ett underskott å driftbudgeten för budgetåret 1954/55 å ca 4 miljoner kronor bortsett från förbrukning av behållningar å äldre reservationsanslag. I förhållande till det beräknade utfallet för budgetåret 1953/54 innebära inkomstuppskattningarna för budgetåret 1954/55 en ökning med ca 282 miljoner kronor, varav dock ca 171 miljoner kronor falla på skattehöjningarna å sprit och tobak samt å motorfordonstrafiken. Frånsett dessa skattehöjningar beräknas alltså inkomstökningen uppgå till ca 111 miljoner kronor. För budgetåret 1955/56 har — under förutsättning att det nuvarande konjunkturläget består och att uttagningsprocenten blir oförändrad — i prop. räknats med en inkomstökning i förhållande till budgetåret 1954/55 av storleksordningen 125 miljoner kronor frånsett inkomsterna å automobilskattemedlens specialbudget. Mot sistnämnda inkomstökning måste emellertid ställas sannolikt vida större utgiftsökningar av automatisk karaktär. De senare ha nämligen vid särskild utredning uppskattats till 275 miljoner kronor för budgetåret 1955/56.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

Bevillningsutskottet har för sin del understrukit att man borde tillvarataga de möjligheter som kunde föreligga för en skattesänkning. Denna finge likväl ej vinnas genom en faktisk underbalansering av budgeten. Inom utskottet rådde principiell enighet om att en balanserad statsbudget i nuvarande konjunktur vore en nödvändig beståndsdel i den ekonomiska politiken. Såsom framginge av det rikssatsförslag, som nu underställts riksdagen, komme de för nästa budgetår beslutade statsutgifterna att taga i anspråk de inkomster, som med hittills tillämpliga skattesatser vore att påräkna. Utrymme för en sänkning av den statliga inkomstskattens uttagningsprocent saknades därför under nästföljande budgetår.

Vad beträffade möjligheten att i framtiden åstadkomma en skattesänkning berodde denna givetvis av statsutgifternas och statsinkomsternas fortsatta utveckling. Mot bakgrunden av utförda beräkningar rörande inkomstutvecklingen och det material, som förelåge för bedömning av den automatiska utgiftsutvecklingen, syntes enligt utskottets mening utrymmet för en skattesänkning bliva synnerligen knappt för de närmaste åren. Enligt vad departementschefen anfört torde dock en viss inkomstökning vid bibehållet konjunkturläge kunna påräknas efter några år. I vad mån en skatteminskning härigenom skulle bliva möjlig avhängde dels av då rådande konjunkturläge och dels av statsutgifternas storlek. Utskottet ville med hänsyn härtill för sin del betona önskvärdheten av att största möjliga återhållsamhet med nya statsutgifter iakttoges under de kommande åren. Givetvis skulle förutsättningen för en skattesänkning förstärkas, om redan beslutade statsutgifter kunde undergå minskning. Åtskilliga utredningar ha skett i denna fråga. Svårigheterna att vinna tillräcklig enighet om de utgifter, som skulle kunna sänkas, hade emellertid lett till att framförda besparingsförslag endast i begränsad omfattning kunnat genomföras.

TOR:s yttranden

Ändringar i föreskrifterna rörande taxeringsförfarandet.

Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund, som beretts tillfälle avgiva utlåtande över en inom finansdepartementets rättsavdelning upprättad P. M. med förslag till vissa ändringar i kungörelsen den 28 september 1928 (nr 382) med vissa föreskrifter rörande taxeringsförfarandet, får i ärendet anföra följande.

Förbundet har ingen annan erinran emot förslaget än att förbundet ifrågasätter, om i 20 § bör uttryckligen angivas att anteckningar om inkomsternas fördelning bör ske i en vid inkomstlängden fogad bilaga, därest utrymmet i inkomstlängdens anteckningskolumn icke därtill förslår. Viss risk förefinnes nämligen alltid med lösa bilagor till en längd. Då ifrågavarande anteckningar icke äro så talrikt förekommande, synes anteckning alltid kunna ske i anteckningskolumnen och med klammer markeras till vilken skattskyldig anteckningen är hänförlig.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15